

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 septembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriai Taraclia din 05 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 01 aprilie 2015 declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Calendari Dumitru, avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului și inculpatul

Ghiliov Roman Grigore, născut la 20 mai 1971, originar și domiciliat în s.Beșghioz, r-nul Ceadâr-Lunga.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 13.10.2014 - 05.07.2013,

Instanța de apel: 16.09.2013 - 01.04.2015,

Instanța de recurs: 16.06.2015 - 22.09.2015.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriai Taraclia din 05 iulie 2013, Ghiliov Roman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.d), e) Cod penal, la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Ghiliov Roman, la 06 februarie 2013, aproximativ la ora 20.30, cunoscând despre faptul că în casa cet.Bairictar Nicolai amplasată în or.Taraclia, str.Novo-Pazarnaia 17, se află cărți vechi de preț, cu scopul sustragerii acestor bunuri, a pătruns în locuința dată, unde i-a atacat pe Bairictar Nicolai și Bairictar Vera, amenințându-i cu omorul, aplicându-i multiple lovituri lui Bairictar Vera cu mâinile peste față și corp, cauzându-i fractură închisă a femurului drept cu deplasare laterală, traumă craneo-cerebrală închisă, comoție cerebrală, plagă prin contuzie a obrazului stîng și mucoasa buzei din stînga, multiple echimoze și excoriații a feței, cauzându-i astfel părții vătămate leziuni corporale medii.

După care, Ghiliov Roman, amenințându-l pe Bairictar Nicolai cu un cuțit și cu omorul, a cerut de la acesta să-i dea cărți religioase vechi, care au valoare de preț, iar în confirmarea intenției sale, i-a aplicat acestuia din urmă tăieturi cu cuțitul, cauzându-i plăgi tăiate nepenetrabile la nivelul coastei 8 din dreapta pe linia axilară anterioară și medio-claviculară, plagă tăiată a regiunii palmare a degetului 5 a mâinii drepte, după care Bairictar Nicolai i-a transmis cartea cu denumirea „Дом и семья” în valoare de 100 lei, inculpatul plecînd de la locul infracțiunii cu bunurile sustrate, cauzându-i părții vătămate prejudiciu material în sumă de 100 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul I.Cara în numele inculpatului și de inculpat, care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă tuturor circumstanțelor cauzei penale; sentința este bazată doar pe declarațiile martorului S.Nicolov și a părților vătămate depuse la urmărirea penală, care urmau a fi apreciate critic, deoarece în ședința de judecată martorul a indicat că în acea zi s-a aflat la școală, fapt confirmat prin certificatul eliberat de școala profesională din or.Comrat, și că în privința lui a fost aplicată influență fizică și psihică din partea colaboratorilor de poliție, iar părțile vătămate inițial nu au indicat că l-ar fi cunoscut pe inculpat; instanța nu a apreciat obiectiv probele cauzei și declarațiile părților vătămate date în instanța de judecată; între inculpat și părțile vătămate nu a fost efectuată confruntarea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 01 aprilie 2015, apelurile avocatului I.Cara și a inculpatului R.Ghiliov au fost admise, casată parțial sentința, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, și pronunțată în această parte o nouă hotărîre, prin care lui Ghiliov Roman condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.d), e) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 8 ani închisoare, în penitenciar de tip închis. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță, obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui R.Ghiliov, și corect a reîncadrat acțiunile acestuia din prevederile art.188 alin.(3) lit.d) în cele ale art.188 alin.(2) lit.d), e) Cod penal, care se confirmă prin probele administrate, verificate și recercetate în instanța de apel, și anume prin declarațiile părților vătămate N.Bairictar și V.Bairictar, a martorilor V.Uzun, S.Nicolov, F.Nicolov, D.Mutavschi, P.Bairictar, F.Topal, F.Ceavdari, A.Popov, A.Rîbacov, V.Caledji, S.Caledji, Z.Secrieru, A.Frangu, I.Belcevicean, cît și actele cauzei - plîngerea depusă de partea vătămată, procesele-verbale de cercetare la fața locului, de cercetare a obiectelor din 08.02.2013, rapoartele de expertiză medico-legale nr.19-21, 182 din 07.02.2013- 20.02.2013, de recunoaștere a cuțitului din 11.02.2013.

Declarațiile inculpatului referitor la faptul că infracțiunea incriminată nu a fost comisă de către el, au fost apreciate critic de către instanța de apel, deoarece ansamblul de probe administrate la dosar combat invocările acestuia în acest sens.

La fel, instanța a apreciat critic și declarațiile martorului S.Nicolov depuse în prima instanță și în instanța de apel, deoarece acestea contravin ansamblului de probe prezente în cauză și declarațiilor acestuia date în cadrul urmăririi penale, iar argumentele lui, precum că declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale nu corespund adevărului fiind date sub influența fizică și psihică a colaboratorilor de poliție, nu pot fi reținute, deoarece audierea lui a fost efectuată în ziua următoare după comiterea infracțiunii, cu respectarea normelor procesual penale, dînsul fiind audiat în prezența pedagogului și a reprezentantului său legal, F.Nicolov. Mai mult, prin ordonanța din 04.03.2013, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale în privința colaboratorilor de poliție, în legătură cu faptul că în acțiunile acestora lipsesc elementele infracțiunii prevăzută de art.166¹ Cod penal.

Instanța de apel a concluzionat că lipsesc temeuri de a pune la îndoială declarațiile părților vătămate, care au indicat că anume inculpatul, fața căruia a văzut-o în timpul atacului, este persoana care i-a atacat, i-a maltratat, i-a amenințat cu un cuțit și cu omorul, cerînd cărți religioase vechi, considerînd aceste declarații consecutive, care coroborează cu celelalte probe administrate la dosar.

Totodată, instanța a indicat că prima instanță incorect a individualizat pedeapsa inculpatului, considerînd că acesta a săvîrșit infracțiunea în stare de recidivă, deoarece la momentul săvîrșirii infracțiunii imputate antecedentul penal anterior era stins, în legătură cu ce a considerat necesar de a aplica în privința acestuia pedeapsa închisorii de 8 ani, reținînd gravitatea infracțiunii, persoana inculpatului, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, precum și condițiile de viață ale familiei lui, concluzionînd că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea lui de societate.

5. Împotriva hotărîrilor nominalizate au declarat recursuri ordinare procurorul D.Calandari, avocatul E.Grosu în numele inculpatului și inculpatul, care au solicitat:

- procurorul, invocînd prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10), 16) Cod de procedură penală, casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel incorect a considerat că antecedentul penal anterior este stins și inculpatul nu a comis infracțiunea în stare de recidivă periculoasă, ignorînd prevederile art.16, 60, 111 alin.(1) lit.h) și alin.(2) Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind în corespundere cu prevederile art.34, 61, 75-76, 82 Cod penal;

- avocatul în numele inculpatului și inculpatul, invocînd prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, casarea acestora, cu emiterea unei hotărîri de achitare, deoarece nu au fost prezentate suficiente probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului în cele imputate; probele administrate pe dosar au fost apreciate greșit, fapt ce a dus la condamnarea ilegală a inculpatului; instanța de apel s-a limitat la o motivare insuficientă și contrară probelor cauzei, deși partea apărării a prezentat probe care infirmă vinovăția lui R.Ghiliov; toate probele prezentate de partea acuzării reflectă doar faptul că dosarul penal a fost structurat din probe false, repetat invocînd aceleași argumente ca și în apel.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul procurorului urmează a fi admis, iar recursurile avocatului și a inculpatului - respinse, ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Cu referire la recursul avocatului în numele inculpatului și a inculpatului:

Conform prevederilor art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, la care fac referire recurenții, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul penal conchide că aceste temeuri nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurenți.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul constată că instanțele de fond, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cît și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui R.Ghiliov în comiterea infracțiunii art.188 alin.(2) lit.d), e) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Conform textelor sentinței și deciziei, instanțele de judecată au conchis că vinovăția lui R.Ghiliov se dovedește prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum și administrate în cadrul cercetării judecătorești, verificate și recercetate în cadrul instanței de apel, și anume prin declarațiile părților vătămate N.Bairictar și V.Bairictar, a martorilor V.Uzun, S.Nicolov, date la urmărirea penală, F.Nicolov, D.Mutavschi, P.Bairictar, F.Topal, F.Ceavdari, A.Popov, A.Rîbacov, V.Caledji, S.Caledji, Z.Secrieru, A.Frangu, I.Belcevicean, cît și actele cauzei - plîngerea depusă de partea vătămată; procesele-verbale de cercetare la fața locului din 06.02.2013 și din 07.02.2013, unde au fost depistate pete de culoare brun-cenușiu; de cercetare a hainelor și încălțămîntea inculpatului, cuțitul pliant, a feței de pernă, hainelor părților vătămate cu tăieturi și pete de culoare brun-cenușiu; rapoartele de expertiză medico-legale în privința părților vătămate nr.19-21 din 07.02.2013 și 18.02.2013, nr.182 din 20.02.2013, potrivit căruia nu se exclude proveniența sîngelui în petele depistate pe scurta inculpatului de la părțile vătămate V.Bairictar și N.Bairictar; de recunoaștere a cuțitului din 11.02.2013, prin care s-a constatat că acesta aparține inculpatului.

Probele indicate sînt pertinente, concludente, utile și veridice, coroborează între ele și nu prezintă teme de îndoială.

Astfel, Colegiul reține că instanțele de fond întemeiat au ajuns la concluzia că în acțiunile lui R.Ghiliov sînt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.d), e) Cod penal, vinovăția acestuia fiind pe deplin dovedită prin probele sus-menționate, detaliat expuse în sentință și decizia instanței de apel (f.d.154-162 v.2, 116-146 v.3).

Prin urmare, argumentele recurenților, precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii incriminate, sînt neîntemeiate, deoarece probele sus menționate confirmă faptul că anume R.Ghiliov a comis atacul asupra părților vătămate.

Astfel, din conținutul hotărîrilor atacate rezultă că instanțele de judecată corect au constatat fapta și circumstanțele săvîrșirii infracțiunii, just reîncadrînd acțiunile lui R.Ghiliov în baza art.188 alin.(2) lit.d), e) Cod penal, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior motivîndu-se concluzia de vinovăție prin cumulul de probe administrate în cauză, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de către recurenți.

La fel, reieșind din conținutul recursului, autorul acestuia critică aprecierea probelor administrate de instanțele judecătorești, considerîndu-le ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei. La acest capitol, Colegiul penal menționează că, motivele invocate referitor la modul de apreciere a probelor, nu se încadrează în temeuriile prevăzute de alin.(1) art.427 Cod de procedură penală. Mai mult, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în

instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Prin urmare, motivele recurențelor ce țin de starea de fapt, de afirmațiile precum că instanțele de fond eronat au apreciat probele cauzei, că neîntemeiat au pus la baza condamnării inculpatului declarațiile părții vătămate N.Bairictar referitor la faptul că l-a recunoscut pe inculpat ca persoana care l-a atacat, declarațiile martorului S.Nicolov date la urmărirea penală, prin care acesta a indicat că inculpatul a intrat în casa părților vătămate, după care a auzit strigăte, iar inculpatul a ieșit din casă avînd ceva ascuns în sîn, Colegiul penal le consideră inadmisibile.

Mai mult, aceste argumente au fost invocate și în apel, iar instanța de apel, examinîndu-le în ansamblu, conform art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat și motivat asupra lor în decizie, just respingîndu-le ca neîntemeiate, inclusiv și asupra celor identic repetate în recurs. Colegiul penal consideră că starea de fapt și de drept stabilită de instanțele de fond concordă cu circumstanțele constatate și probele administrate în cauză.

Astfel, Colegiul penal reține că solicitările recurențelor privind achitarea lui R.Ghiliov, nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate. Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat se apreciază de către instanța de recurs drept o modalitate a acestuia de exercitare a dreptului său la apărare.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de avocatul E.Grosu în numele inculpatului R.Ghiliov și de inculpat, și, potrivit legii, se dispune respingerea acestora ca inadmisibile.

Cu referire la recursul procurorului:

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs, admite recursul, casează, parțial sau total hotărârea atacată, cu menținerea hotărârii primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.

Reieșind din textul recursului, recurentul este de acord cu starea de fapt și de drept reținută de instanțele de fond, și critică soluția instanței de apel doar în partea stabilirii pedepsei lui R.Ghiliov, considerînd că aceasta, casînd sentința în partea dată, incorect a menționat că prima instanță la individualizarea pedepsei nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei și greșit a indicat că inculpatul a săvîrșit infracțiunea în stare de recidivă, deoarece la momentul săvîrșirii infracțiunii, antecedentul penal anterior era stins.

Colegiul atestă că, reținînd acest temei, instanța de apel a comis o eroare de drept, deoarece din textul sentinței rezultă că, la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță, corect a reținut că inculpatul a săvîrșit infracțiunea în stare de recidivă periculoasă.

Astfel, inculpatul a fost anterior condamnat la 02.07.2007 în baza art.188 alin.(2), art.186 alin.(2), art.200¹ Cod penal, conform art.39 și 40 Cod penal (red.1961), definitiv la 13 ani închisoare. Prin încheierea Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 27.12.2007, R.Ghiliov a fost liberat condiționat înainte de termen în baza art.91 Cod penal, partea rămasă neexecutată fiind de 1 an 4 luni și 18 zile.

Conform prevederilor art.111 alin.(1) lit.h) Cod penal, se consideră ca neavînd antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvîrșirea unei infracțiuni grave, dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei. Aliniatul (2) al aceluiași articol, prevede că, în cazul în care condamnatul, în modul stabilit de lege, a fost liberat înainte de termen de executarea pedepsei sau partea neexecutată a pedepsei i-a fost înlocuită cu o pedeapsă mai blîndă, termenul stingerii antecedentelor penale se calculează pornindu-se de la termenul real al pedepsei executate, din momentul liberării de executarea pedepsei principale și complementare.

Colegiul penal atestă că, infracțiunea săvîrșită de inculpat, conform art.16 Cod penal, se atribuie la categoria celor grave, deci termenul de 6 ani urma a fi calculat din momentul liberării inculpatului de executarea pedepsei, adică de la 27.12.2007, care expira la 27.12.2013. Astfel, la momentul săvîrșirii infracțiunii din 06.02.2013, antecedentul penal anterior nu era stins, în cauză fiind prezentă starea de recidivă periculoasă. Prin urmare, instanța de apel, la judecarea apelului,

excluzînd din învinuirea inculpatului circumstanța agravantă comiterea infracțiunii în stare de recidivă periculoasă, a comis o eroare de drept.

Colegiul conchide că, în situația dată, instanța de apel greșit a admis apelul avocatului și a inculpatului și, prin pronunțarea unei noi hotărîri în latura penală, a aplicat o pedeapsă mai blîndă decît cea numită de prima instanță, nerespectînd prevederile legii.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că sentința este legală și întemeiată, motiv pentru care se apreciază că apelurile avocatului E.Grosu în numele inculpatului și al inculpatului greșit au fost admise și, astfel, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu menținerea sentinței primei instanțe în privința lui R.Ghiliov.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1-2) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului Ghiliov Roman și de inculpat.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Calendari Dumitru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 01 aprilie 2015, cu menținerea sentinței Judecătorei Taraclia din 05 iulie 2013, prin care Ghiliov Roman a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.d), e) Cod penal la 10 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 octombrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

